

UVOD V SKLOP KATEHEZ, KI SO PREDVIDENE ZA SLOMŠKOVO LETO

Vsak mesec vam bodo na voljo kateheze, s katerimi želimo med otroci razširiti poznavanje in hkrati spodbuditi zavest o priprošnji k blaženemu Antonu Martinu Slomšku.

Kateheze, ki so zapisane spodaj in so pripravljene za vsako triletje posebej – oz. s posebnim poudarkom za določeno starostno stopnjo, lahko uporabite v celoti (namenite temi o Slomšku in prizadevanju za edinost med nami celo veroučno uro) ali pa iz vsebine izberete le določen del in ga vpletete v vsebino, ki jo obravnavate.

Kateheze so sestavljene na spodaj zapisani način:

- Na začetku je kratko skupno razmišljanje za kateheta.
- Sledi del iz Slomškovega življenjepisa.

Pri vsaki katehezi bo nadaljevanje življenjepisa, tako, da se bodo otroci seznanili z njegovim življenjem. Ker bo ta del življenjepisa podan med prilogami na koncu katehez vas povabim, da otroke spodbudite, da si lahko izdelajo svojo knjižico o Slomšku. Vi jim vsakič pripravite kopije besedila, otroci pa si lahko to vložijo v posebno spenjalno mapo oz. si liste preluknjajo in povežejo s trakom. Pri tem si izdelajo tudi začetno stran. Mlajši lahko na drugo stran lista, ki jim ga boste pripravili narišejo vsebino prve strani (pri uri ali pa doma). Večji otroci lahko na drugo stran lista izpišejo dve stvari iz Slomškovega življenja, ki si jih bodo zapomnili ter eno ali dve stvari v kateri ga lahko posnemajo. Prav tako jih lahko spodbudite, da namesto prejšnjega predloga narišejo ali napišejo s katerim namenom bodo molili k blaženemu Slomšku.

- Nato so zapisane kateheze za posamezna triletja. Vsako triletje ima svojo barvo (prvo triletje – oranžna, drugo triletje – zelena, tretje triletje modra barva). Oznanilo je kratko ter ga vsak katehet lahko razširi in izvede na svoj način.
- Sledijo priloge in delovni listi, ki jih lahko uporabite pri katehezah.
- Na koncu je zapisano tudi ali je pripravljena še kakšna PPS projekcija, ki je vedno posebej priložena katehezam.

Med prilogami boste našli tudi molitev za Slomškovo kanonizacijo. Tudi slednjo lahko razmnožite, jo otrokom priložite kot list za v knjižico, ki jo sestavljajo ali pa jo razmnožite ter jo skupaj molitev pri veroučnih urah. Omenjena molitev pa je pripravljena tudi v PPS obliki, za vse tiste, ki imate tehnično opremljene učilnice.

Želimo, da bi vam kateheze, ki so pripravljene služile za lažje oznanilo o blaženem škofu Slomšku. Otrokom pa naj pripomorejo k lažjemu spoznavanju Slomška kot zavednega Slovenca, ki je imel rad preprostega slovenskega človeka in je veliko naredil za jezik, kulturo in vero našega naroda.

Pastoralna služba Celje

ŽIVETI V EDINOSTI - JANUAR

I. ZA KATEHETA

1. Razmišljanje o temi:

Svet v katerem živimo je prepreden z nerazumevanjem, uveljavljanjem svoje lastne želje in volje, ne ozirajoč se veliko na drugega človeka. Vse to s seboj prinaša nerazumevanje, neenotnost, ne-edinost že v družini in posledično tudi v okolici v kateri živimo, v družbi, narodu in tudi v Cerkvi med nami kristjani.

Zgodovina Cerkve nam ispričuje kam pripelje ta ne-edinost med kristjani - do razkola, do delitve na vzhodno in zahodno Cerkev...

Toda Kristus je želel, da bi bilo eno kakor sta On in Oče eno. Vzgoja za edinost pa se začne že v zgodnjih otroških letih, ko se otrok uči, da je potrebno upoštevati tudi drugega človeka, ki je ob tebi. Da je pogovor pot po kateri pridemo do skupne rešitve, do skupnega cilja. Da je potrebno v življenju tudi popuščati in odpuščati, da lahko med seboj živimo v edinosti. In da upoštevamo načelo, da smo pred Kristusom vsi enakovredni, saj smo vsi božji otroci, pa ne glede na to kje smo rojeni ali kako bogati oz. revni smo (če merimo le z denarjem).

Blaženi A. M. Slomšek je čutil veliko bolečino ob razklanosti Cerkve, ne le doma, temveč tudi v svetu. Zato je ustanovil Bratovščino sv. Cirila in Metoda, ki jo je potrdil tedanji papež Pij IX. Pridružili so se ji kristjani iz vse Evrope. Bratovščina se je skozi čas preimenovala v Apostolstvo sv. Cirila in Metoda, ki je tudi v naših krajih še danes živo. Slomšek je želel povezati čimveč narodov v molitveno navezo za edinost med krščanskimi narodi.

Toda, da bo prišlo do edinosti med krščanskimi narodi je potrebno najprej moliti in delati za edinost med nami. In k temu nas vabi in spodbuja tudi naš blaženi Slomšek.

2. Iz življenja blaženega A.M. Slomška (glej priloga 1.a in 1.b):

Bil je 26. november 1800, ko se je premožnemu kmetu Marku Slomšku in dvajsetletni ženi Mariji, rojeni Zorko, rodil prvi od osmih otrok- sin Anton. Anton je imel brezskrbno otroštvo. Za gmotno blagostanje je poskrbel že njegov praded Štefan Novak. Ta je kar od petih gospodarjev kupil posestva in jih zaokrožil v posestvo Slom, s tem pa je spremenil tudi svoj priimek v Slomšek.

Posestvo je merilo več kot šestdeset hektarov dobre zemlje. Poleg stanovanjske hiše je domačija imela še več gospodarskih poslopij in mlin, ki je bil Slomškovim stalen vir denarnih dohodkov. Oče Marko je bil izučen čevljar in tako nikoli ni manjkalo obiskov in naročil pri hiši. K posestvu pa so Slomškovi vedno nekako šteli tudi cerkvico sv. Ožbalta, ki jo je dal pozidati Antonov praded Štefan.

Prav ta cerkvica je bila središče Antonovega otroškega sveta. Na trati okoli cerkvice je pastiroval z drugimi otroci, iz cerkvenih stopnic pa jim je včasih tudi pridigal. Cerkvica jebila leta 1856 prenovljena in Anton je bil tisti srečnež, ki jo je lahko kot škof posvetil. Notranjost cerkvice krasijo freske iz leta 1914, ki prikazujejo pomembne dogodke iz Antonovega življenja.

Med temi dogodki je upodobljena tudi Antonova izbira birmanskega botra. Na birmo je Antona pripravila mama in ona mu je svetovala, da naj si za botra izbere tistega, ki bo pri javnem izpraševanju v cerkvi najbolj vešč v poznavanju nauka in razumevanju krščanskega življenja. Anton je materin nasvet resno vzel in budno spremljal naslednje javno izpraševanje v cerkvi. Najbolje se je odrezal ne preveč bogat kmetič in prav njega si je Anton, v splošno začudenje vseh, izbral za birmanskega botra. Pri birmi je dobil še drugo ime Martin. Zato se je kasneje podpisoval Anton Martin Slomšek.

Kateheza o blaženem Slomšku prvo triletje - januar

1. Cilj:

Spoznavni: Otroci razumejo, da lahko tudi oni ustvarjajo mir med ljudmi.

Doživljajski: Otroci doživijo, da je mir prijetnejši od prepira.

Dejavnostni: Otroci se doma, v šoli in pri veroučni uri ne prepirajo.

2. Vzgojna drža: biti miroljuben

3. Veroučna sredstva in pripomočki:

- križ
- sveča
- slika ki ponazarja prepir
- slika, ki ponazarja prijateljstvo
- slika blaženega Slomška
- računalnik
- LCD projektor
- projekcijsko platno
- PPS projekcija o Slomšku
- beli listi A4
- za vsakega otroka 1 kopijo Slomškovega življenjepisa za prvo triletje (priloga 1)
- list z molitvijo za edinost (priloga 2)

4. Pesem: Mi se imamo radi

5. Molitev: Sveti angel, molitev za edinost

6. Molitveni kotiček: križ, sveča, na eni strani je slika ki ponazarja prepir in na drugi strani slika, ki ponazarja prijateljstvo; v sredini naj bo slika škofa Slomška

7. Doživljajski lik: Slomšek

8. Priprava prostora: ni potrebna posebna priprava, ker je tisto kar je pomembno že v molitvenem kotičku. V kolikor ni molitvenega kotička naj se na mizi v sredi učilnice pripravi vse kar je predvideno za molitveni kotiček. V učilnici naj se poskrbi le za toliko prostora, da bo možno uprizoriti prepir.

KATEHEZA

1. Uvod

Po uvodnem pozdravu, preverjanju prisotnosti in domačih nalog otrokom povemo kaj bomo počeli to uro.

Danes bomo govorili o blaženem škofu Slomšku in nato še o njegovem prizadevanju za to, da se ljudje med seboj bolj razumeli, da bi si bili bolj enotni, bolj edini. Še posebej je tu mislil na nas kristjane. Najprej pa začnimo z molitvijo.

a. Molitev: *Se pokrižamo in zmolimo molitev Sveti angel.*

2. Oznanilo

Kdo je že kdaj slišal za blaženega škofa Antona Martina Slomška? Veste, da je bil iz našega naroda, da je bil Slovenec?

Pa si najprej pogledjmo nekaj utrinkov iz njegovega življenja. Ob PPS projekciji otrokom povemo nekaj osnovnih podatkov o Slomškovem življenju (*kar je napisano tudi na listih, ki jih bodo dobili za izdelavo knjižice – kje in kdaj se je rodil, kje je živel, kdo sta bila njegova starša, da je kot otrok bil pastir, da je bila mama tista ob kateri je spoznaval Boga*).

K osnovnim informacijam dodamo, da ga je silno bolelo to, da ljudje tistega časa, pa tudi danes je še vedno tako, niso izpolnili Jezusovega naročila: da bi bili med seboj eno, kakor sta Jezus in Bog eno. V Janezovem evangeliju so zapisane Jezusove besede: »In jaz sem jim dal veličastvo, ki si ga dal meni, da bi bili eno, kakor sva midva eno: jaz v njih in ti v meni, da bi bili popolnoma eno.« (Jn 17,22-23)

Tudi mi danes smo velikokrat razdeljeni, nismo enotni med seboj, se ne razumemo med seboj. Večkrat se prepiramo in tako ustvarjamo nemir med nami in to, da smo daleč drug od drugega. Tako kakor to počnemo odrasli, počnete to tudi vi otroci; še posebej, ko se prepirate med seboj; bodisi si doma, v šoli, pri igri, tudi kdaj pred ali po verouku oziroma včasih kar pri verouku, kajne?

Kakor nas je že učil Jezus, da bi morali biti prijazni drug z drugim in miroljubni ter skrbeti, da bi bili med seboj povezani, tako nas tudi blaženi škof Slomšek spodbuja. Ko je bil še živ je naredil nekaj zelo pomembnega. Ustanovil je Bratovščino sv. Cirila in Metoda v katero je povezal veliko drugih evropskih narodov, da bi vsi ti ljudje molili, da bi kristjani med seboj zopet postali povezani in da bi se seveda trudili, da bi tudi živeli tako, da bi bili vedno bolj povezani med seboj. In s to željo se je strinjal celo takratni papež, ki je leta 1851 potrdil to Slomškovo prizadevanje. Slomšek je torej naredil veliko stvar za ves svet in za vse kristjane. In tudi mi danes lahko pomagamo, da bo ta Slomškova spodbuda nekoč uresničena. Bolj, ko se bomo trudili, da bomo med seboj povezani, manj, ko bo med nami preprirov, bolj bomo povezani drug z drugim in tudi z Jezusom. Prav zato imamo danes v molitvenem kotičku (na sredini učilnice) slike, ki ponazarjajo za kaj si je blaženi Slomšek še posebej prizadeval.

3. Dejavnost

a) Lahko začno izdelovati Slomškovo knjižico. Naredijo platnico za knjigo. Nato dobijo list s kratkim življenjepisom (priloga 1) in na drugo stran tega lista narišejo kako se prepirajo in potem, to risbo prečrtajo ter napišejo: Ne bom se prepiral/a!

b) Uprizorimo prepir. To je možno na dva načina: da nam pri tej uri pomaga kakšen od animatorjev in prepir uprizorita katehet in animator ali pa prepir uprizorijo otroci (možno je, da različni otroci uprizorijo več primerov - vsebina je lahko iz domačega okolja, iz šole, iz časa igre kje zunaj... - če igrajo otroci naj sami izberejo vsebino). Po končanih uprizoritvah se je nujno treba pogovoriti o tem kar so uprizorili in sicer kako bi lahko to preprečili. To naj bo za njih domača naloga.

c) Če čas dopušča je možno narediti oboje: kar je pod točko a) in točko b).

V kolikor bi vam ostalo še kaj časa je v prilogi list s pobarvanko prepir med brati (priloga 3)

4. Molitev:

Ker si tudi mi želimo, kakor Jezus in potem blaženi Slomšek, da bi bili med seboj eno bomo zdaj za to tudi mi molili.

Najprej se pokrižajo, se primejo za roke in nato katehet moli:

Gospod Jezus, na večer, preden si umrl za nas, si molil, da bi bili vsi Tvoji učenci popolnoma eno, kakor Ti v Očetu in Oče v Tebi. Daj, da bomo živo začutili, kako velika nezvestoba do Tebe je naša razdeljenost. Daj nam iskrenosti, da bomo priznali in obžalovali ravnodušnost, nezaupanje in medsebojno nenaklonjenost, ki se morda skrivajo v nas. Daj nam poguma, da bomo vse to izkoreninili. Nakloni nam, da se vsi zedinimo v tebi, da bi se iz naših src in ustnic neprestano dvigala Tvoja molitev za edinost kristjanov, kakršno hočeš ti. V tebi, ki si popolna Ljubezen, naj najdemo Pot, ki vodi do edinosti v poslušnosti Tvoji Ljubezni in resnici. Amen.

Nato skupaj zapojejo: Mi se imamo radi... ter se pokrižajo za zaključek molitve.

Domača naloga:

Doma in v šoli skrbim za to, da se ne prepiram, da se prepiru izognem oz. poskrbim, da nisem tisti, ki bi začel prepir.

REFLEKSIJA OPRAVLJENE KATEHEZE

PRILOGE

Opomba: Za prvo triletnje, ko otroci še ne znajo dobro brati, naj se jim razdeli življenjepis z velikimi tiskanimi črkami.

Priloga 1

IZ ŽIVLJENJA BLAŽENEGA ANTONA MARTINA SLOMŠKA

BIL JE 26. NOVEMBER 1800, KO SE JE PREMOŽNEMU KMETU MARKU SLOMŠKU, KI JE BIL IZUČEN ČEVLJAR IN DVAJSETLETNI ŽENI MARIJI, ROJENI ZORKO, RODIL NA SLOMU PRI PONIKVI PRVI OD OSMIH OTROK- SIN ANTON. ANTON JE IMEL BREZSKRIBNO OTROŠTVO. ZA GMOTNO BLAGOSTANJE JE POSKRBEL ŽE NJEGOV PRADED ŠTEFAN NOVAK. TA JE KAR OD PETIH GOSPODARJEV KUPIL POSESTVA IN JIH ZAOKROŽIL V POSESTVO SLOM, S TEM PA JE SPREMENIL TUDI SVOJ PRIIMEK V SLOMŠEK.

DOMAČIJA JE IMELA VELIKO POSESTVO, STANOVANJSKO HIŠO, VEČ GOSPODARSKIH POSLOPIJ IN MLIN, KI JE BIL SLOMŠKOVIM STALEN VIR DENARNIH DOHODKOV. K POSESTVU PA SO SLOMŠKOVI VEDNO NEKAKO ŠTELI TUDI CERKVICO SV. OŽBALTA, KI JO JE DAL POZIDATI ANTONOV PRADED ŠTEFAN.

PRAV TA CERKVICA JE BILA SREDIŠČE ANTONOVEGA OTROŠKEGA SVETA. NA TRATI OKOLI CERKVICE JE SKUPAJ Z DRUGIMI OTROCI PASEL ŽIVINO. IZ CERKVENIH STOPNIC PA JIM JE VČASIH TUDI PRIDIGAL. CERKVICA JE BILA LETA 1856 PRENOVLJENA IN ANTON JE BIL TISTI SREČNEŽ, KI JO JE LAHKO KOT ŠKOF POSVETIL. NOTRANJOST CERKVICE KRASIJO FRESKE IZ LETA 1914, KI PRIKAZUJEJO POMEMBNE DOGODKE IZ ANTONOVEGA ŽIVLJENJA.

MED TEMI DOGODKI JE UPODOBLJENA TUDI ANTONOVA IZBIRA BIRMANSKEGA BOTRA. NA BIRMO JE ANTONA PRIPRAVILA MAMA IN ONA MU JE SVETOVALA, DA NAJ SI ZA BOTRA IZBERE TISTEGA, KI BO PRI JAVNEM IZPRAŠEVANJU V CERKVI NAJBOLJ VEŠČ V POZNAVANJU NAUKA IN RAZUMEVANJU KRŠČANSKEGA ŽIVLJENJA. ANTON JE MATERIN NASVET RESNO VZEL IN BUDNO SPREMLJAL NASLEDNJE JAVNO IZPRAŠEVANJE V CERKVI. NAJBOLJE SE JE ODREZAL NE PREVEČ BOGAT KMETIČ IN PRAV NJEGA SI JE ANTON, V SPLOŠNO ZAČUDENJE VSEH, IZBRAL ZA BIRMANSKEGA BOTRA. PRI BIRMI JE DOBIL ŠE DRUGO IME MARTIN. ZATO SE JE KASNEJE PODPISOVAL ANTON MARTIN SLOMŠEK.

Priloga 2

Molitev za edinstvo kristjanov

Katehet moli sam, otroci ga poslušajo.

Gospod Jezus, na večer, preden si umrl za nas,
si molil, da bi bili vsi Tvoji učenci popolnoma eno,
kakor Ti v Očetu in Oče v Tebi.
Daj, da bomo živo začutili,
kako velika nezvestoba do Tebe je naša razdeljenost.
Daj nam iskrenosti,
da bomo priznali in obžalovali ravnodušnost,
nezaupanje in medsebojno nenaklonjenost,
ki se morda skrivajo v nas.
Daj nam poguma,
da bomo vse to izkoreninili.
Nakloni nam, da se vsi zedinimo v tebi,
da bi se iz naših src in ustnic
neprestano dvigala Tvoja molitev
za edinstvo kristjanov, kakršno hočeš ti.
V tebi, ki si popolna Ljubezen,
naj najdemo Pot,
ki vodi do edinstva
v poslušnosti Tvoji Ljubezni in resnici.
Amen.

Priloga 3

